

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

7. De Hæreticis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

si Princeps, cujus imperio subsunt, id fecerit Ratio, quia universale præceptum Christi est omnes esse baptizandos, quod prævalet & erodit jus omne & potestatem parentum in liberis, neque parentes contra istud Christi præceptum possunt justè esse inviti, ergo.

TITULUS VII.

De Hæreticis,

Q I. *Quid sit Hæresis, quis Hæreticus, & quæ eorum Credentes &c.?* Resp. 1. Hæresis, scilicet formalis, est error intellectus voluntarius & pertinax contra fidem assertus ab eo, qui Christianum profitetur. Ille itaque, qui est baptizatus, & tamen errorem in intellectu, sive per se, sive per alium erroneum voluntarium, id est, vincibile, culpabile habet contra veritatem aliquam veram & sufficienter à vera Ecclesia propositam, & mul etiam cum pertinacia in voluntate erroris profitetur, Hæreticus dicitur. Confessio AA. inter quos Brunnem. in L. 2. C. h. 1. sic habet: Hæreticus est, qui vel in levi articulo fidei ab Ecclesia verè Catholica perveraciter sentit. Quæ perveracitas & voluntatis pertinacia consistit in deliberata & efficaci voluntate contradicendi veræ Ecclesiæ, illi nimirum, quam magis & notæ ostendunt, prudenter credi posse & habere esse veram.

Resp. 2. Hæretici alii sunt formales jam scripti

scripti, *materiales* alii, qui quidem adhærent errori
fidei Catholicæ contrario, sed absque pertinacia, v.
g. ex simplicitate, ex defectu informationis debi-
tæ &c. Alii *interni*, qui mente solâ errorem reti-
nent. *Externi* alii, qui eum etiam exterius pro-
duunt. Cæteras divisiones vide passim in Canoni-
stis.

Resp. 3. Credentes Hæreticorum dicuntur, qui
quidem nihil in particulari & actu credunt contra
fidem, verbis tamen vel factis profitentur, assenti-
turi se illorum doctrinæ, vel etiam, qui doctri-
nam veræ fidei contrariam audiunt, animo vel
absoluto consentiendi, vel conditionato, si mo-
tiva placuerint. *Receptatores* vel *Receptores* sunt,
qui Hæreticos quæ tales hospitio accipiunt. *De-*
fensores, qui eos quæ tales protegunt. *Fautores*,
qui quovis modo iis quæ talibus favent.

Q. 2. An & qualiter prohibitum vel licitum sit
communicare cum Hæreticis? *Resp. 1.* In rebus sa-
cris & divinis cum illis communicare jure divino
& naturali vetitum est, si vel scandalum, vel su-
spicio, vel periculum spirituale animæ inde seque-
tur, ut patet. *2.* Olim etiam quævis commu-
nicatio in profanis erat prohibita, hodie tamen
cum omnibus, etiam manifestis & notoriis, etiam
generaliter in Bulla Cænæ contentis, modò non
sint specialiter & nominatim excommunicati, se-
cluso scandalo & periculo perversionis in actibus
profanis communicare licet. Bulla Martini V.
Ad evitanda. *3.* An, quibus, & quando liceat
disputare cum ejusmodi hominibus, vide latè

apud Leur. *h. t.* Q. 154. Pichl. *h. à n.* 23. 4.
exercitio Religionis videantur AA.

Q. 3. *Quanam pœna in jure contra Hæreses
statuta.* Resp. Pœnas spirituales & Canonicas
Hæreticos formales & externos (item in
Credentes, Receptatores, Defensores, Pa-
res) videre est in *c. 8. 9. 15. h. t. c. 2. eod.*
in Bulla *Cœna cas.* I. Pœnas temporales & in
in *c. 9. 13. 15. fin. h. t. L. 4. 5. 8. & Auth. Ge-
ros. C. h. t.*

Q. 4. *Quid præterea de jure circa hanc ma-
teriam decretum?* Resp. I. A variis emitti debet
fessio fidei, de quâ dictum ad *Tit. 1. Libri De-
cretal. Q. 2.* & habetur in *Trid. sess. 24. de
ref. sess. 25. c. 2. de ref. Constit. Grego. XI.
Onus Apostolicæ. Pii IV. injunctum nobis. Tit.
in Sacrosancta.*

Resp. 2. Absque licentia & in materia
li legere scienter ex quocunque fine libros Hæ-
corum de Religione tractantes, vel hæretico-
tinentes, imò & eos retinere, imprimere,
fendere, per se graviter prohibet Ecclesia,
sub pœna Excommunicationis Pontifici referenda
c. 4. h. t. CC. & Extrav. præcipue Bulla Cœna.
Vid. Pichler *h. n.* 7. & 8. in quo posteriori
rigorem Bullæ prædictæ in prohibenda lectura
& retentione librorum ejusmodi, saltem respo-
vitorum piorum & doctorum, licet Bulla
recepta sit, videri esse mitigatum per consuetu-
nem, & ob moraliter impossibilem observantiam
Contrarius est Reiffenstuel *eod. tit. c. 3. per*

Resp. 3. In indice librorum prohibitorum, quem Pius IV. juxta decretum Tridentini primitus confici curavit, & plures postea Pontifices continuârunt & auxerunt. 3. continentur classes de quibus quid ulterius dicendum, consule Engel *h. n. 9.* Reiffenst. *n. 111.* & seq. Pichl. *n. 9.*

Q. 5. Quis sit iudex in causa hæresis? Resp. Iudex Ecclesiasticus privativè, sive quæstio hæc principaliter, sive incidenter in iudicium deducatur *c. 18. h. t. in 6.* Ratio, quia hoc crimen est merè Ecclesiasticum. Schmalzg, *h. t. à n. 175.* refert in specie illos iudices Ecclesiasticos, qui hac in causâ cognoscere possunt.

Q. 6. Quinam possint ab hæresi absolvere? Resp. 1. Præter summum Pontificem, qui ab hæresi quacunque pœnitentes absolvit, Episcopi vel per se ipsos, vel per Vicarium ad hoc specialiter deputatum pro foro interno ab hæresi completâ & occultâ, eique annexâ excommunicatione possunt absolvere. Trid. *sess. 24. c. 6. de ref.* Idem dicendum de capitulo Sede vacante Leur. *in Vicar. Episc. Q. 467.* Idem de Prælatibus quasi jurisdictionem Episcopalem habentibus. Ratio, quia hi æquiparantur Episcopis in iis, quo competunt Episcopis tanquam *Ordinariis*, atqui potestas absolvendi videtur concessa à Trid. Episcopis tanquam *Ordinariis*, ergo. Quid circa absolutionem ab hæresi potestatis competat Religiosis, indulta & privilegia ipsis concessa & non revocata, inspiciantur.

Resp. 2. Potestas ab hæresi & aliis delictis oc-

cultis à Tridentino concessa Episcopis, probabiter non est revocata per Bullam Cœnæ, saltem in Germania. Ratio est 1. Quia specificè & in terminis tantùm generalibus decretum alicuius Concilii generalis, ut illi censentur derogantur revocari debet, hoc non fit in Bulla Cœnæ respectu Concilii Tridentini, in quo Episcopus dicitur facultas à criminibus occultis absolvendi, ergo. Correctio jurium, quoad fieri potest, vitanda non potest autem vitari, dicendo, Bullam Cœnæ revocantem quasvis facultates absolvendi ab hæresi intelligi debere de hæresi publica & pro futuro terro. 3. Quòd addatur, *saltem in Germania* ratio est, quia pro hac speciales militantes rationes.

TITULUS VII.

De Schismaticis & Ordinatis ab eis

Q. 1. *Schisma quid & quoruplex sit?* *Schisma* græcè, *scissura* latinè, est secessio seu disjunctio, quâ quis se separat à communionem & unitate Ecclesiæ Catholicæ, quatenus illa est corpus mysticum, ex universis fidelibus tanquam membris, & Rom. Pontifice tanquam capite constans. 2. Differt ab hæresi, quòd quidem omnis hæreticus sit schismaticus, licet non purè talis, quatenus scilicet deserendo fidem ecclesiasticam quoad unum articulum, utpote quæ quoad veritatem una est, separat se à præcipua Ecclesiæ unitate in fide consistente; non tamen contrariò schismaticus est hæreticus; hinc